

زمین گردشگری گنبد نمکی سروستان (شرق شیراز)

حاتم قنبری^۱ اسماء نیکونژاد^۲ سارا قلمکاری^۳

چکیده

ژئوتوریسم یا زمین شناسی گردشگری یکی از رشته های اکوتوریسم است که به معرفی پدیده های زمین شناسی به گردشگران می پردازد. گنبد های نمکی در سال ۱۸۶۲ در ایالت متحده کشف شدند. ایران از نظر نهشته های تبخیری که در دوره های مختلف فانروزوئیک نهشته شده اند بسیار غنی بوده و فراوانی منحصر به فردی از دیپایرهای نمکی رخنمون شده را نشان می دهد که از آن جمله گنبد نمکی سروستان را می توان نام برد. گنبد نمکی سروستان در شمال شرق شهرستان سروستان، در ۸۰ کیلومتری شرق شیراز و در طول جغرافیایی ۵۳° ۱۶' شرقی و ۲۹° ۱۹' شمالی قرار دارد. این پدیده زمین شناسی زیبا از نظر تکتونیکی، همچنین دارا بودن اشکال موفوتکتونیکی ویژه و سهولت دسترسی می تواند به عنوان پدیده زمین گردشگری جذاب و تماشایی حوضه زاگرس برای دانشجویان زمین شناسی و سایر گردشگران معرفی گردد.

واژه های کلیدی: ژئوتوریسم، گنبد نمکی، سروستان.

مقدمه

طرح مسئله

در حال حاضر گردشگری و اقتصاد گردشگری به یکی از ارکان اصلی تجاری جهان تبدیل شده است و بسیاری از سیاستگذاران و برنامه ریزان از آن به عنوان رکن اساسی توسعه پایدار یاد می کنند. ایران کشوری غنی از پدیده های طبیعی و زمین شناسی است و زمین گردشگری در کنار گردشگری که نقش موثری در توسعه ملی و تنوع بخشی به اقتصاد ملی و منطقه ای دارد، می تواند مکمل بعضی از جاذبه های تاریخی و گردشگری به حساب آید. بنابراین گردشگری یکی از صنایع مهمی است که در دهه های اخیر از جایگاه ویژه ای در توسعه اقتصادی برخی کشورها برخوردار بوده است. این صنعت علاوه بر درآمد زایی و ارز آوری، در اشتغال زایی و تبادل فرهنگ ها، سهم بسزایی را در بین فعالیت های اقتصادی جهان از جمله صادرات به خود اختصاص داده است. آشنایی با پدیده های زمین شناختی و ارزش آنها، موجب احساس نزدیکی بیشتر با زمین و طبیعت و افزایش حس مسئولیت فردی و اجتماعی افراد نسبت به حفاظت از این پدیده ها خواهد شد، (امری کاظمی، ۱۳۸۸). با توجه به اینکه در حدود ۱۲۰ گنبد نمکی در جنوب ایران وجود دارد (Kent, ۱۹۷۰) و همچنین به علت توپوگرافی بارزشان (اداره کل معادن و فلزات استان فارس، ۱۳۷۸)، گنبدهای نمکی از جمله پدیده

۱- هییت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات فارس و دانشجوی دکترای زمین شناسی (تکتونیک) دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال؛
h.quanbari@gmail.com

۲- کارشناسی ارشد زمین شناسی (تکتونیک)، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات فارس؛ asma.nikoonejad@gmail.com

۳- دانشجوی کارشناس ارشد زمین شناسی (تکتونیک)، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز؛ Sara.ghalamkari@gmail.com